

VIRTUTE ET AMICITIA

dapper en vriendelijk

DE GESCHIEDENIS VAN DE ZEERIDDER

In het diepst van de aarde brandt het eeuwige vuur dat soms zijn weg naar buiten vindt via de krater van een vulkaan. Dat bezielende vuur wordt in een ondergrondse smidse sinds mensenheugenis gebruikt om de mooiste wapens ter wereld te creëren. De kostbaarste edelmetalen worden er omgesmolten tot blinkende schilden, glanzende helmen en schitterende zwaarden. In de smidse ben ik nooit geweest, maar het vakmanschap is ongeëvenaard. Dat weet ik uit ervaring: trots draag ik mijn helm, zwaard en schild. In een ver verleden zijn ze in mijn bezit gekomen. Niet vaak heb ik anderen daarover verteld, maar de tijd lijkt gekomen om daarover te spreken. Hoewel mijn gedaante anders doet vermoeden, ben ik niet geboren uit een mens en een vis. Mijn vader was een dapper man, mijn

moeder de goedheid zelve. Ieder kind denkt in zijn eerste levensjaren zo over zijn beide ouders en hoopt dat die gedachte nooit plaats hoeft te maken voor een andere. Ik heb mijn ouders niet lang mogen-kennen. maar hun dapperheid en vriendelijkheid zijn voor mij de grootste levensles geweest.

Mijn wonderlijke gestalte is het resultaat van een vurig verlangen. Een verlangen zoals dat in ieder mens aanwezig is. Een verlangen naar het onbekende. het andere; het verlangen naar meer. Ik weet nog goed op welk moment ik dat menselijke verlangen voor het eerst voelde opkomen. Ik zag haar in haar volle schoonheid, badend in het laatste zonlicht van de dag. Op de oever. tussen rietstengels door keek ik hoe ze langzaam het water in liep. Haar lange donkere krullen glinsterden in het water en haar blanke huid verdween bij iedere stap verder in de zacht ruisende golven van de zee.

Het bleef echter niet bij dat eerste verlangen. Want zo is de mens: steeds weer verlangt hij naar iets nieuws. iets anders. Hoe onbereikbaar het soms ook is. Mijn vader had me altijd gezegd: wees dapper.

Maar dapperheid is meer dan weerstand bieden aan je grootste angsten. Dapperheid is ook verder durven gaan dan dat je nu bent. En zo kwam het dat ik in mijn verlangen naar meer macht het zwaard ter hand nam en de heerschappij verwierf over een uitgestrekt gebied met vruchtbare akkers van zand en klei en bloeiende weides en velden langs zoet stromend water. Ten koste van het geluk en de levens van anderen.

En hoe meer macht ik in handen had, hoe meer ik verlangde naar grotere macht. Daarmee verdween het verlangen naar haar schoonheid naar de schemerige herinnering. Mijmerend in mijn

vesting en turend over mijn rijk laaide het vuur in mijn hart op om niet alleen het land. maar ook de zee in bezit te krijgen. Daarna hoefde ik alleen de lucht nog te beheersen en ik zou oppermachtig zijn.

Ik was destijds niet de enige die hunkerde naar macht. zo waren er velen. Maar tijden waren anders dan nu. Hulp werd niet alleen geboden door mensen van vlees en bloed. maar ook door hogere. onbereikbare krachten: de natuur hielp me op een manier die nu niet meer denkbaar is.

Toverkunst noemen sommigen het. een goocheltruc. maar in wezen was het een ongekende evolutie die mij ten deel viel. lopend over het strand zag ik haar in haar volle schoonheid. badend in het licht van de opkomende zon: de zee. Haar golven spoelden over het droge zand. Ze zochten hun weg over mijn voeten heen. Een zachte deining voelde Ik vanuit mijn tenen door mijn benen omhoog kruipen. Wat eerst nog huid was. werd nu glad en glibberig en glanzend als schubben van een vis. Het zoute water gleed er zoetjes overheen. Geen stap kon ik meer zetten. Uit alle macht probeerde ik mijn benen te bewegen. Tevergeefs: met mijn enorme staart sloeg ik het water opzij om mij een weg te banen door de onmetelijke zee.

Half man. half vis voelde ik mij de koning te rijk: de heerschappij over de zee lag binnen handbereik. Geen zee was mij te diep. geen golf te hoog. Na veldslagen was het nu tijd voor zeeslagen. Velen boden mij weerstand. ik gaf hen een zeemansgraf. Wees dapper, had mijn vader me altijd gezegd. En dapper was ik. als geen ander.

Maar dit was niet de dapperheid die hij bedoeld had. Dat realiseerde ik me toen ik op een dag in het riet de wind hoorde

zingen. Zacht fluitend weerklonk de stem van mijn moeder tussen de rietstengels door. Het lied waarmee ze me zo vaak in slaap gewiegd had, maakte me nu wakker uit een boze droom. Wees goed, had ze mij geleerd. En vanuit het water, tussen de rietstengels door leek het beeld uit mijn herinnering nieuw leven te krijgen: ik zag de schoonheid van weleer met haar blanke huid en haar lange donkere krullen. Het verlangen naar de schoonheid die ik ooit in de zee had zien verdwijnen maakte zich opnieuw meester van mij.

Langzaamaan voelde ik mijn staart niet meer als een goddelijk geschenk, maar als een belemmering. Wees dapper en wees goed. Durf goed te doen. Als een bliksemschicht doorboorde die gedachte mijn ziel. Wat ik gedaan had kon ik niet ongedaan maken. Mijn gedaanteverandering zou mij mijn verdere bestaan achtervolgen als herinnering aan het leed dat ik veroorzaakt had. Maar niemand, geen mens en geen vis, is te oud om te leren. Dus had ik het lef mijn leven te beteren.

En zoals de natuur mij eerder onvoorstelbaar geholpen had, zo stond nu het vuur van de aarde mij bij: in de ondergrondse smidse werd een nieuwe wapenrusting gesmeed van een ongekennde pracht. Ij werd een blinkend schild gegeven met het wapen van de vesting die mij zo dierbaar is, een glanzende helm die ik met trots draag en een schitterend zwaard waarmee ik onderscheid kan maken tussen goed en kwaad, geluk en ongeluk, nieuw en oud, land en zee, zoet en zout.

Maar ach, wat is dat waard als niemand zich nog om je bekommert? Het was mijn lot te verdwijnen uit het geheugen van de mensheid. Een straf wil ik het niet noemen, eerder een gevolg van de tand des tijds.

Ongevraagd brengt ieder tijdperk een vernieuwing met zich mee die de bestaande orde verandert. wat bekend is onbekend maakt. gewenst ongewenst. bemind gehaat en vijandig geliefd. Zaken die eeuwenlang zonder enige reden tot twijfel voor waar aangenomen zijn. worden plotseling beschouwd als onzinnige bedenkzels uit een tijd die er niet meer toe doet. Alsof de mensen van toen zonder verstand waren en nu alles beter is.

Het heeft geen zin daarover te treuren. Het sterkt me dat ik niet de enige ben die een naam zonder inhoud heeft gekregen. Helden. goden. nimfen. faunen. draken. dwergen: slechts in de fantasie van de mens leven wij voort. In oude verhalen en in beelden zonder ziel en bezieling. Uit marmer zijn wij gehouwen, in brons gegoten. Sommigen van ons hebben pech en zijn zelfs in hun huidige gedaante verborgen onder een dikke laag zand of verbannen naar een depot. Wie meer geluk heeft staat al enkele eeuwen te pronken op een plein of wordt dagelijks door duizenden bezoekers bekeken in een museum.

Ik geef toe: ik had het slechter kunnen treffen. Wanneer het precies gebeurde weet ik niet meer. maar ik herinner het me als de dag van gisteren. Een windvlaag stak op een vroege ochtend op. Vanuit de bossen. over de velden suiste de wind naar de kust. de onmetelijke vlakte van de zee op. Razend sloeg hij donkere golven de lucht in. Met geen mogelijkheid wist ik mijn plek in de diepe zee te behouden en voor ik het wist zag ik om mij heen niets dan vogels, wolken, lucht.

Vastgeklonken werd ik aan een ijzeren pin op een torenspits. Mijn ledematen werden stram en hard. ik verstijfde van top tot staart en voelde me diep van binnen langzaam steeds holler worden. Mijn bestaan verdween uit mijn lichaam. maar ik kreeg er een dun

laagje bladgoud voor terug. Om door de kracht van de zon. soms weerkaatst door de maan. een kleine glinstering voort te kunnen brengen. Voor wie het zien wil.

Beneden mij ligt mijn dierbare vesting. de plek die ooit de basis was van mijn rijk. Daarvan zie ik nu slechts het gedeelte waarheen de wind mij draait. Hoog boven stad en land houd ik het overzicht. neem alles in me op, al jaren. eeuwen lang. Ik herinner me wat in de herinnering van velen niet meer leeft.

Er zijn mensen die denken dat ik er mijn hele leven al sta, anderen menen dat ik er niet altijd ben geweest. De waarheid ligt. zoals vaker. ergens in het midden. Ik sta er in ieder geval lang genoeg om meer te weten dan de gemiddelde voorbijganger. Die kent hooguit mijn naam. weet van mijn herkomst niets. Daarom lijkt de tijd gekomen om me los te maken van mijn eenzame plek hoog in de lucht. Om te voorkomen dat ik. net als veel van mijn lotgenoten. daadwerkelijk in vergetelheid raak. En om de verhalen die ik al die jaren heb mogen aanschouwen. nu eindelijk te kunnen delen met de mensen van nu en van straks.

Als nooit tevoren verlang ik ernaar het bloed door mijn aderen te voelen stromen. Ik wil weer met beide benen op de grond staan. Of liever gezegd: weer met mijn staart het water aanraken. Met een ongekende energie voel ik de elementen in mijn kleine weerbarstige lijf samensmelten. Er ontstaan verbindingen die mijn ziel nieuw leven inblazen en mijn lichaam doen groeien. Wat van mij slechts nog bestond in sage. in mythe of legende. wordt dankzij de oerkracht van de elementen weer even realiteit.

Zodra de verbeelding van de mens tekort schiet om de verhalen van toen te waarderen. weet ik dat er werk te verzetten is. Als geen ander heb ik ervaren hoe het verleden in het heden werkt aan

de toekomst. Wees dapper en wees goed. Dat waren de woorden die mijn ouders mij meegaven. Ze maakten me tot wie ik ben en nog lang hoop te mogen zijn: hoeder van wat goed is en wat kwaad. van geluk en ongeluk nieuw en oud. land en zee. zoet en zout.

Mijn verhalen hebben te lang in duisternis verborgen gelegen. Voor wie er zorgvuldig mee om weet te gaan, ontsluit ik ze of houd ik ze juist geheim. Niet alles kan en moet het daglicht verdragen. Wees uitgenodigd de verhalen te horen en te lezen. te delen en te vertellen. Laat de verhalen ademen en een frisse wind naar binnen blazen. Voedt het vuur van de ziel met de kracht van het verhaal. En geef gehoor aan je verlangen naar het onbekende, het andere.

Zoals ik blijf verlangen naar de schoonheid die ik ooit in de zacht ruisende golven van de zee zag verdwijnen en eens bij het glinsterende schijnsel van de maan verhalen hoop te kunnen vertellen ...

De Zeeridder. april 2018

